

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/97/2017
Identifikačné číslo spisu: 7110212880
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ladislav Górasz
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7110212880.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu L., bývajúceho v G., zastúpeného advokátkou JUDr. Danicou Holováčovou, so sídlom v Košiciach, Čajakova 5, proti žalovanému Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru v Košiciach, Kuzmányho 8, Košice, o vydanie vecí, konanie o ktorom spore bolo vedené na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 18C/151/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 29. júna 2016 sp.zn. 9Co/371/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (súd prvej inštancie) rozsudkom z 27. marca 2015 č. k. 18C/151/2010-177 zamietol žalobu, ktorou žalobca požadoval, aby súd rozhodol o splnenie povinnosti žalovaným vydať mu osobne motorové vozidlo značky Z. bližšie označené v žalobe a stranám sporu nepriznal náhradu trov konania. Rozhodol tak majúc za to, že žalobcovi nesvedčí aktívna vecná legitímácia, keďže sa mu nepodarilo preukázať, že je vlastníkom alebo že bol oprávneným držiteľom vozidla, ktoré bolo zaistené príslušnými orgánmi Policajného zboru 11. decembra 2009 podľa § 21 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.

2. Krajský súd v Košiciach (odvolací súd) rozsudkom z 29. júna 2016 sp. zn. 9Co/371/2015 potvrdil odvolaním žalobcu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a stranám sporu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie ho doplnil o ďalšie dôvody.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu žalobca podal dovolanie. Navrhol v ňom, aby dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. V dovolaní (bod III.) uviedol, že ho odôvodňuje vadou podľa § 420 písm. f/ CSP, ktorá podľa neho spočíva v tom, že sudy nesprávne vychádzali z toho, že predpokladom úspechu žaloby o vydanie zaistenej veci je preukázanie vlastníckeho práva alebo iného obdobného práva k nej. Podľa § 21 ods. 3 zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom

zboze, ale ak pominú dôvody na zaistenie, vec sa má vrátiť osobe, ktorej bola zaistená, nie teda výlučne vlastníčkovi. Predpokladom úspechu žaloby o vydanie zaistenej veci preto nie je preukázanie vlastníckeho práva k nej. Podľa žalobcu je jeho aktívna vecná legitímácia daná jeho „procesným postavením v rámci konania vedeného pred Policajným zborom SR“. Keďže právny názor v spore rozhodujúcich súdov je nesúladný s príslušným zákonným ustanovením, žalobca má za to, že ich „procesným postupom“ došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

4. Žalovaný navrhol dovolaním žalobcu napadnutý rozsudok odvolacieho súdu „potvrdiť“.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex, zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu [viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012 (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte odkazuje v zátvorke na „Cdo“, ide o odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu príslušnej spisovej značky)].

7. Už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 najvyšší súd opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014).

9. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

10. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

11. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne

konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Podľa § 431 ods. 1, 2 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

13. Poľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

14. Žalobca vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, teda z vady spočívajúcej v tom, že súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa § 431 ods. 2 CSP preto žalobca bol povinný dovolací dôvod vymedziť tak, že mal uviesť, v čom spočíva ním vytýkaná vada.

15. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

16. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

18. Žalobca v dovolaní ale nevymedzuje dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP vadou v procesnom postupe súdu, ale vadou v právnom posúdení veci. Tvrdí, že súdy nesprávne vychádzali z toho, že predpokladom úspechu žaloby o vydanie zaistenej veci je preukázanie vlastníckeho práva alebo iného obdobného práva k nej, a keďže právny názor v spore rozhodujúcich súdov je nesúladný s príslušným zákonným ustanovením (§ 21 ods. 3 zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore) má za to, že ich „procesným postupom“ došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z hľadiska obsahového (viď § 124 ods. 1 CSP) tu však žalobca nenamieta procesné chyby a nesprávnosti v procese prejednávania sporu (v procedúre jeho vedenia) zo strany prvoinštančného a odvolacieho súdu; celkom zreteľne tvrdí a namieta, že sú nesprávne právne závery týchto súdov a že ich rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení sporu. Podľa jeho presvedčenia neboli dané predpoklady pre to, aby žaloba bola zamietnutá.

19. Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení

sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (vid' R 54/2012 a 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

20. Podľa právneho názoru najvyššieho súdu nie je po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť niektorej strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia.

21. Na tom, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, zotrval aj aktuálny judikát R 24/2017.

22. Z dôvodov uvedených vyššie najvyšší súd preto procesne neprípustné dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

23. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.